

Baharlık Kitap Dizisi **35**

PSİKANALİZ YAZILARI

bireysel ve toplumsal travmalar II
individual and social traumas II

Sonbahar 2017

BAĞLAM

Bağlam Yayınları 444
Psikanaliz Yazıları
Baharlık Kitap Dizisi 35
Bireysel ve Toplumsal Travmalar II
Sonbahar 2017

ISBN: 975-6947-36-5 (TK No)
978-605-9911-38-2 (35. Cilt)

Psikanaliz Yazıları
Yayın Yönetmeni: Talat Parman
Yayın Kurulu: Talat Parman, Ayça Gürdal Küey,
Behice Boran, Evrem Tilki
Danışma Kurulu: Talat Parman, Ayça Gürdal Küey, Elda Abrevaya,
Raşit Tükel, Vehbi Keser

Birinci Basım: Aralık 2017
Kitap Tasarımı: Canan Suner
Kapak Görseli: Geta Brătescu, *Vestiges (Vestigii)*, 1978
Baskı: Umut Kağıtçılık Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Fatih Cad. Yüksek Sok. No: 11/1 Başakhan Merter/İstanbul

Yayınevi Sertifika Numarası: 11081
Matbaa Sertifika Numarası: 22826

BAĞLAM YAYINCILIK Hobyar Mah. Narlıbahçe Sok. No: 9/3 Cağaloğlu/İstanbul
Tel: (0212) 513 59 68 / 244 41 60 Tel-Faks: (0212) 243 17 27
Web: www.baglam.com e-mail: baglam@baglam.com

SUNUŞ

Buenos Aires’de yapılan Uluslararası Psikanaliz Birliği’nin 50. Kongresindeki Genel Kurul toplantısında, 27. 07. 2017 tarihinde Birlik başkanı Stefano Bolognini derneğimizin bileşen dernek olarak tanınmasını Genel Kurulu onayına sundu ve alkışlarla “kabul edildik”.

Saatime baktım tam 17.17’yi gösteriyordu. Çok uzun bir çaba amacına ulaşmıştı. Konuşma yapmak için davet edildim. Çok şanslı olduğumu söyledim kürsüde. Hepimizin de çok şanslı kişiler olduğunu. Çok zor zamanlarda ve koşullarda çok zor bu işi başardığımızı. Ve yolumuza aynı direşkenlikle devam etmeye kararlı olduğumuzu.

Bu teşekkür konuşmamın metnini *Psikanaliz Yazıları*’nın bu sayısının sayfaları arasında bulacaksınız. Zaten ülkemizin ilk psikanaliz süreli yayını olan *Psikanaliz Yazıları*’nın tarihi ile İstanbul Psikanaliz Derneği’nin tarihi arasında bir koşutluk vardır. *Psikanaliz Yazıları*’nın ilk sayısı 2000 sonbaharında yayınlanmıştı. Bu aynı zamanda İstanbul Psikanaliz Grubu’ndan İstanbul Psikanaliz Derneği’ne dönüşümün hazırlıklarının yapıldığı dönemdir. 30 Ekim 2001’de kurulan İstanbul Psikanaliz Derneği’nin kuruluş bildirgesi de *Psikanaliz Yazıları*’nın 2002 İlkbaharı’nda yayınlanan dördüncü sayısında yer almıştır. Derneđin Uluslararası Psikanaliz Birliği’ne katılımın ilk adımı olan “çalışma grubu” olarak kabulünün müjdesi de 2007 İlkbaharı’nda yayınlanan on dördüncü sayının sunuş yazısında verilmişti. İstanbul Psikanaliz Derneği daha sonra Uluslararası Psikanaliz Birliği’nin Temmuz 2013’de Prag’da yapılan kongresinde “geçici dernek” konumuna yükselmiş ve dernek başkanı Ayça Gürdal Küey’in Genel Kurulda yaptığı teşekkür konuşması da *Psikanaliz Yazıları*’nın 2013 Sonbahar tarihli yirmi yedinci sayısında yer almıştır. Son olarak 2014 Sonbaharı’nda yayınlanan yirmi dokuzuncu sayının sunuşunda İstanbul Psikanaliz Grubu’nun

kuruluşunun yirmi yılı kutlanmıştır. Ayrıca İstanbul Psikanaliz Derneği'nin etkinliklerinin duyurularına da uzun bir süredir *Psikanaliz Yazıları*'nda yer verilmektedir.

Bugün bu geleneği bozmayarak otuz beşinci sayının sunuş yazısında İstanbul Psikanaliz Derneği için yeni bir dönemin başladığının haberini vermek istiyorum. Uluslararası Psikanaliz Birliği'ne (IPA) tam üyelik demek olan bileşen dernek olarak kabul edilmemiz süreci aylar süren hayli zorlu bir savaşımla sonucunda gerçekleşti. Bu denli büyük bir uluslararası kuruluşun parçası olmak, temelinde o kurumun en kökensel niteliklerini de kabul etmek demektir. Bunlar çoğu kez tüzükler ve yönetmeliklerde doğrudan yazılmayan unsurlardır. Diğer bir deyişle Uluslararası Psikanaliz Birliği'ne, tam, eşit ve erişkin bir dernek olarak kabul edilmek için başvurduğumuzda, o kurumun kılcallarına kadar sinmiş bazı ilkeleri ve kuralları olduğunu ve bunlara uyum sağlamak zorunda olduğumuzu gördük.

Bu yeni dönem İstanbul Psikanaliz Derneği'nin yeni bir dönüşümüne sahne olacaktır. 2013 yılında “geçici dernek” olmamızla IPA destek komitesinin ortadan kalkıp psikanalitik formasyon düzenleme yetkisinin İstanbul Psikanaliz Derneği'ne devriyle birlikte bu görevi üstlenecek bir dernek organı yani Formasyon Komitesi kurulmuştu. Ancak bu geçici bir komiteydi ve bileşen dernek konumuna eriştiğimizde yerini diğer tüm psikanaliz derneklerinde genellikle Psikanaliz Enstitüsü olarak adlandırılan, yöneticileri seçimle ve belli bir süre için göreve gelen bir yapıya bırakması gerekiyordu. İşte bugün biz bu noktadayız. Ve derneğimizde yeni bir yapılanmaya gidiyoruz.

Bu önemli adımla birlikte yıllardır planladığımız, dernek tüzüğünde yer alan ve yönetim kademelerinde oy birliği ile kabul edilen “çocuk ve ergen psikanalizi formasyonu”na da başlıyoruz. Bu konuda Uluslararası Psikanaliz Birliği'ne yaptığımız öneri 2015'de Boston'da yapılan kongrede konuyla ilgili komite olan COCAP (IPA çocuk ve ergen psikanalizi komitesi) tarafından kabul edilmişti. Bu çabayı desteklemek için çocuk ve ergen psikanalizi üzerine yapılacak toplantı ve yayımlarla ilgili çalışmalarımız da sürüyor.

İstanbul Psikanaliz Derneği'nin yeni döneminde başarılı olması ve Çocuk ve Ergen Psikanalizi formasyonu çalışmalarının da yolunun açık olması dilekleriyle...

Psikanaliz Yazıları'nın 36. sayısı 2018 İlkbaharı'nda yayınlanacaktır. Bu sayının dosyası *Yorum* üzerine olacaktır. Yazı ve çeviri önerilerinizi lütfen psikanalizyazilari@yahoo.com.tr adresine gönderiniz.

TALAT PARMAN

İçindekiler / Contents

sunuş | 5
presentation

TALAT PARMAN

önsöz | 11
preface

İLKER ÖZYILDIRIM

“notlar ve kısa parçalar”dan travma üzerine | 17
seçme bölümler [1930–32]

selected parts on trauma from “notes and fragments” [1930-32]

SANDOR FERENCZI

ÇEVİRENLER / TRANSLATED BY BARIŞ ÖZGEN ŞENSOY, HANDE DÜNDAR ÖZYILDIRIM

bireysel ve toplumsal travmayı psikanalitik bağlamda | 31
düşünürken bazı kavramlar üzerine: gerçeklikler ve
sosyopsikolojik ilişkisel matris

*on certain concepts for thinking about individual and social trauma
in a psychoanalytical context: realities and sociopsychological
relational matrix*

İLKER ÖZYILDIRIM

bu kimin travması? muğlak bir kavrama yeni bir bakış | 57
whose trauma is it? a fresh look at an elusive concept

H. SHMUEL ERLICH

ÇEVİREN / TRANSLATED BY PİTEY GONCA ÖZBAY

travma ve yaratıcılık | 73
trauma and creativity

TALAT PARMAN

hiçten sonra: travmayla yaşamak | 81
after “nothing”: living with trauma

PINAR PADAR

var olmak, düşünmek, yaratmak: savaş çerçevesinde... | 91
being, thinking, creating: when war attacks the setting and the transference counter-attacks

MARIE-THÉRÈSE KHAIR BADAWI / ÇEVİREN / TRANSLATED BY A. LALE ORHON BAYKAL

yıkıcılığın libidinal ekonomisi | 101
libidinal economy of destructiveness

İSHAK SAYÇILI

“venedik taciri”nde travmalar, intikamlar ve kimlikler | 117
traumas, revenges and identities in “merchant of venice”

ALİ ALGIN KÖŞKDERE

dosya ötesi/other topics

hakikatin çarpıtılması olarak sapkınlık | 133
perversion as a distortion of truth

DIMITRIS JACKSON / ÇEVİRENLER/TRANSLATED BY EVREM TILKI, EVRİM ERTEN

ergenlikte anne ve baba katiliği üstüne | 151
on patricide and matricide in adolescence

FRANÇOIS MARTY / ÇEVİREN/TRANSLATED BY ORÇUN TÜRKAY

ergenlikte rastlantı ve aşk ya da genital nesne seçiminde öngörülemez şeyler | 167
coincidence and love in adolescence or unpredictable things about genital object choice

EMMANUELLE CAULE / ÇEVİREN/TRANSLATED BY ORÇUN TÜRKAY

talat parman'ın uluslararası psikanaliz birliği genel kurulundaki teşekkür konuşması | 185
talat parman's thanks speech at the international psychoanalytical association's business meeting

TALAT PARMAN

ingilizce özetler | 189
summaries

etkinlik duyuruları | 195
activities